

בחצוצרות וקול שופר

הריעו לפני הגאון ה'

1 קול צפיר נשאו קול יוזרו ירננו כי עין
בעין יראו בשוב ה' ציון
פצו רננו יוזרו זרבות ירושלים כי נזום
ה' עמו גאל ירושלים (ישעיהו נב, ח-ט)

2 וידבר ה' אל משה לאמר. ב עשה לך שתי חצוצרות כסף
מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא העדה ולמסע את
המחנות. ג ותקעו בהן ונועדו אליך כל העדה אל פתח אהל
מועד. ד ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי
אלפי ישראל. ה ותקעתם תרועה ונסעו המחנות החנים
קדמה. ו ותקעתם תרועה שנית ונסעו המחנות החנים
תימנה תרועה יתקעו למסעיהם. ז ובהקהיל את הקהל
תתקעו ולא תרעו. ח ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצוצרות
והיו לכם לחקת עולם לדורתכם. ט וכי תבאו מלחמה
בארצכם על הצר הצר אתכם והרעתם בחצוצרות ונזכרתם
לפני ה' אלהיכם ונושעתם מאיביכם. י וביום שמחתכם
ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על
עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם
אני ה' אלהיכם. (במדבר, י)

3 שופר של ראש השנה של יעל, פשוט, ופיו מצופה זהב,
ושתי חצוצרות מן הצדדין.
שופר מאריך וחצוצרות מקצרות, שמצוות היום בשופר.

בתעניות, בשל זכרים כפופין, ופיהן מצופה כסף, ושתי
חצוצרות באמצע.

שופר מקצר וחצוצרות מאריכות, שמצוות היום
בחצוצרות. (משנה, ראש השנה, פרק ג, משניות ג-ד)

4 רב פפא בר שמואל סבר למיעבד עובדא כמתניתין אמר
ליה רבא ולא אמרו אלא במקדש תניא נמי הכי במה דברים
אמורים במקדש אבל בגבולין מקום שיש חצוצרות אין שופר
מקום שיש שופר אין חצוצרות וכן הנהיג רבי חלפתא
בציפורי ורבי חנניא בן תרדיון בסיכני וכשבא דבר אצל
חכמים אמרו לא היו נוהגין כן אלא בשערי מזרח ובהר
הבית בלבד אמר רבא ואיתימא רבי יהושע בן לוי מאי
קראה דכתיב (תהלים צח, ו) בחצוצרות וקול שופר הריעו
לפני המלך ה' לפני המלך ה' הוא דבעין חצוצרות וקול
שופר אבל בעלמא לא. (בבלי, ראש השנה כז, ע"א)

5 הננו עומדים כולנו, כל קהל ישראל בארץ ובגולה, לשמוע
את קול השופר, ביום הזכרון, הבע"ל. אמנם, משתוקקים
אנחנו גם כן לשמוע עם השופר את קולן של החצוצרות.
מקסים אותנו הציור הקדוש של השופר "האידיאלי",
המפואר בהידורו, "שפיו מצופה זהב ושתי חצוצרות מן
הצדדין, שופר מאריך וחצוצרות מקצרות שמצות היום
בשופר". אמנם, אין אנו ראויים עכשיו בדלדולנו למדה זו
להגשימה בפועל, ו"רב פפא בר שמואל סבר למיעבד
עובדא כמתניתין אמר ליה רבא לא אמרו אלא במקדש ולא
היו נוהגין כן אלא בשערי מזרח ובהר הבית בלבד ואמר
רבא ואיתימא רבי יהושע בן לוי מאי קרא דכתיב בחצוצרות
וקול שופר הריעו לפני המלך ד', לפני המלך ד' הוא דבעין
חצוצרות וקול שופר אבל בעלמא לא", ואם כן הננו כעת
שומעים בבתי כנסיות במקדשינו המעטים רק את קול
השופר לבדו, אבל הלא קשורים אנחנו לצפיתנו הבטוחה,
שעוד יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה,
ונשמע בבית חיינו את הקול המורכב, של החצוצרות וקול
השופר ביחד, אמנם גם אז לא נשכח שחצוצרות מקצרות,
ושופר מאריך, שמצות היום בשופר.

יום הזכרון יום התרועה, הלא הוא היום הגדול הקדוש
לאדונינו, שהננו מבליטים על ידי שופרותינו את החגיגות
הנצחית של נצח ישראל. קול השופר קורא באזנינו את
ההכרזה האדירה של אל תירא עבדי יעקב, ואל תחת
ישראל. ובתקופתנו זאת כמה עמוק צריך להיות אצלנו
הרושם של ההפגנה הקדושה הזאת, על אף כל צרינו
ושוטני נפשינו, האומרים לנו ונכחידם מגוי, ולא יזכר שם
ישראל עוד, אשר סביב שתו עלינו בכל תפוצותינו בגולה,
גם פה על אדמת קדשנו גאון עז לנו.

אמנם ההפגנה הנשמטית הרי כפולה היא, שהרי אנחנו
חיים בתוך הטבע המקיף אותנו בחוקיו, והננו מצויים
להתהלך עמהם, בקשר קדושת התורה והמצוה את חוקותיו
תשמרו, חוקים שחקקתי בהם שמים וארץ. אמנם הננו גם
כן מאוגדים, עם כל המעשים אשר רוח האדם הולך ומחדש
אותם עם כל הטכניקה כולה, וכל הסתעפופיותיה. וכשם
שאנו מתהלכים עם חוקי הטבע בהתאמה לדבר ה' ואור
תורתו, כן אנו מתהלכים עם חוקי הטכניקה, וחייבים אנו
ללכת בהם גם כן בהתאמה עם חוקי התורה ויפעת אורה.
ונמצא שיש לנו יהדות טבעית ויהדות טכנית, היהדות
הטבעית מובעת היא בתקיעת השופר הכלי הטבעי, אמנם
היהדות הטכנית היא מובעת בתקיעת החצוצרות כלי
המעשה המתוקן במפעלו של האדם, באומנתו הטכנית.

השאיפה האמיצה שלנו היא להרים קרן בשני חלקי היהדות
הללו הטבעית והטכנית, אבל כדי להתאים התאמה גמורה
לחיינו את כל המשאלים הטבעיים והטכניים יחד, על פי
התורה והמצוה, הננו יכולים להוציא אל הפועל דוקא
כשנבוא לחיינו הכלליים השלמים, שהסימן לזה הוא
כשנזכה לשוב אל נוח קדשנו, בכל הודו והדרו. כשנעמוד
לפני ד' במקום נוי של עולם בבית קדשנו ותפארתנו,
כשמקדש מלך ועיר מלוכה לנו יהיה משוכלל בהדרו. אמנם

דלא תשתכח מישראל מאי עבידנא אזלינא ושדינא כיתנא
וגדילנא נישבי וציידנא טבי ומאכילנא בשרייהו ליתמי
ואריכנא מגילתא וכתבנא חמשה חומשי וסליקנא למתא
ומקרינא חמשה ינוקי בחמשה חומשי ומתנינא שיתא ינוקי
שיתא סדרי ואמרנא להו עד דהדרנא ואתינא אקרו אהדדי
ואתנו אהדדי ועבדי לה לתורה דלא תשתכח מישראל היינו
דאמר רבי **כמה גדולים מעשי חייא**.
(בבא מציעא, פה, ע"ב)

הנשיאפה האמיצה שלנו היא להרים קרן בשני חלקי היהדות הללו הטבעית והטכנית

אבל כבי אהגאים הגאמה אמורה לחיינו אג ככ

המשאליים האצעים והאכניים יחז

על פי הגורה והמורה

הענו יכולים אהוציא אל הפועל דוקא כשנבוא לחיינו

הכאליים השלמים

שהסימן לכה הוא כשנכזה לשונ אל נה קדשנו

ככל הוצו והצרו

גם כאשר היד השלוחה במקדשנו, שברה את חסנינו, אל
תשמח אויבתנו לנו. אמת הדבר, שהיד הרשעה יכולה היא
להשתלח בהיהדות הטכנית והוד החצוצרות נלקח ממנו
לשעה, אבל הכל יודעים שהטכניקה כולה רק על הטבע
האיתן היא מיוסדת והיהדות הטבעית שלנו אין שום יד של
צר יכולה לשברה. בזה הננו החסינים והעזים שבאומות,
ולעולמים נשאר בידינו השופר. ולקולו הננו מתעודדים
ובטוחים בשאיפתנו המנצחת שבמהרה ישונו לנו גם
החצוצרות, והיהדות הטכנית תופיע עלינו בקרוב בכליל
תפארתה, והיא תפאר גם כן את היהדות הטבעית שלנו,
שנוטלו ממנה הודה והדרה בתגרת יד האויב אשר הרע
בקודש.

ובחצוצרות וקול שופר נריע לפני המלך ד' בבית נכון ונשא.
ונלמד את עצמנו ואת כל עמי הארץ אשר יראו כי שם ד'
נקרא עלינו, כי הטכניקה האנושית נוצרה כדי לשמש את
העולם ואת החיים הנועדים על פי דבר ה' להיות חיים
תמימים וטהורים כאשר עשה אלקים את האדם ישר והיא
צריכה לא לבלע ולהשחית אלא להעשות טפל לקיומו של
העולם בטהרת טבעו הבריאה והרענן על פי מהלך חוקי
הטבע אשר ברא אלקים חיים ומלך עולם להחיות בהם את
בריותיו. ונזכור גם וביחוד אז בימי גדולתנו ופארנו כי
השופר מאריך וחצוצרות מקצרות, שמצות היום בשופר.
ואשרי העם יודעי תרועה ד' באור פניך יהלכו.
(מאמרי הראיה, חלק א, השופר והחצוצרות)

6 ריש לקיש הוה מציין מערתא דרבנן כי מטא למערתיה
דר' חייא איעלמא מיניה חלש דעתיה אמר רבש"ע לא
פלפלתי תורה כמותו יצתה בת קול ואמרה לו **תורה כמותו**
פלפלת תורה כמותו לא ריבצת כי הוו מינצו ר' חנינא ור'
חייא אמר ליה ר' חנינא לר' חייא בהדי דידי קא מינצית ח"ו
אי משתכחא תורה מישראל מהדרנא לה מפילפולי אמר
ליה ר' חייא לר' חנינא בהדי דידי קא מינצית דעבדי לתורה